

Crónica Artística

Els aficionats a la pintura tenen ara força llochs ahont espargir la vista.

Tenim la exposició del «Círculo Artístico» la qual es tan nombrosa com poch interessant, té tres seccions, una de pintura, altre d'escultura y altre d'industries artístiques.

En la secció de pintura, son tot firmes conegudes, y se'ns presenten am las mateixas qualitats y defectes de sempre, en general no hi ha cap obra que cridi l'atenció. Entre'ls joves s'hi nota una marcada tendència envers l'impressionisme, no haventni cap que per ara hagi triomfat, tots lluytan ab més ó menos bona sort, mes la victòria resta indecisa; no obstant, hem de citar an en A. Solé, que s'ha posat en bon lloch sobre tot amb el quadret retolat *Un recó de claustre*.

Els mestres s'han abtingut d'enviarhi, y'ls que ho han fet sembla que hi han enviat per pur compromís y pera sortir del pas. Am tot es de notar un paissatjet d'en Russiñol, en el que s'ens presenta com el pintor més suggestiu que tenim a Catalunya, com a un ver poeta que sent y canta a la Natura, lo mateix am la ploma qu'amb els pinzells.

Res de nou tampoch hi ha en la secció d'escultura, si no és un bust de dona, del jove Pradell, que simbolisa la flor del liri. Ademés, el conegut escultor Atché hi té varias obras, entre las que citarem un bocet de font monumental, y un relleu representant a la Sagrada Familia.

En la secció d'industries artístiques se fan notar uns *bijoux* en terra cuyta d'en Lambert Escaler son caps de dona ab gran embullament de cabells y voleijar de robas, son tots d'un gran efecte decoratiu y cauen dins de lo que se'n diu *modernisme*. Son també bastant notables els plats y jerros del Fayans Catalá, policromats amb els tons metàlics que tanta celebritat donaren a las cerámicas antigas. Ademés hi ha alguns mobles de la casa Ruiz, de bastant bon dibuix d'esmeralda execució.

L'impressió que'ns ha produhit aqueixa exposició es si fá ó no fá, la mateixa que'ns han produhit totas las celebradas en aquella casa, aixó es, que lo que allí's busca es una mena de *modus-vivendi*, que no té res que veure amb el conreu del art veritable.

Es de notar que tot ho fan en castellá, lo que hi dona un cert ayre d'encantament y de fredor que no s'avé pas gens am l'exponentat y senzillesa que necessita l'art pera manifestarse lliurement.

Bon contrast am l'anterior ofereix l'exposició Barrau, organizada al Saló Parés.

Bé, molt bé, ha comensat la temporada aqueix Saló: després de la notabilíssima exposició Mir, ha tingut aqueixa, digna successora d'aquella.

Es prou coneguda la personalitat d'en Barrau pera que'ns entretinguém en descobrirlo. Aficionat al *plein air* ens havia delectat abans amb esplendents visions de la plana olotina, en l'exposició actual, ens presenta quadros de la costa levantina.

Entre ells, hi ha'ls *Sardinalers* y las *Puntayres* tots dos de tons nacarats, reproduhint el primer l'animada escena de l'arribada de la barca, de bon matí, es un quadro plé de veritat y de vida, els tons blavosos y violats de la matinada hi escampant a dolls la frescor, la factura es sóbria y distingida y'l dibuix ferm, com pocas vegadas se sol veure. Lo mateix pòdem dir de las *Puntayres*, es un rotllet de xamosas noyas que alegrement fant correr els boixets, en un d'aqueixos patis tan nets y tan característichs de la costa catalana. Es un veritable prodigi, la manera com han sigut resoltos els contrastos dels tons casi tots blanquinosos. Pertanyents a aqueix mateix genre hi ha l'*Esqué*, ver problema de perspectiva, y *En la Platja*, estudi de figura a plé sol.

Ademés d'aqueixos quadros hi ha dos ó tres retrats y una tela més ó menys efectista, pero que causa gran impressió, representa una d'aquelles escenas, per desgracia tan repetidas ara fa dos ó tres anys. En un departament de vagó de tercera clase tornan a llurs families, flachs desnarrats per mil privacions, una colla de joves que n'havían sortit forts y alegres, després d'haver anat a *defensar la integritat d'una patria* que en lloch de servirlos de mare los ha fet de mayrastra. La contemplació d'aqueix quadro fá venir esgarrifances per la veritat am que están reproduhidas aquellas figuras, que més que homes semblan una evocació d'espectres que viatjin en mitj de camps deserts, daurats per las darreras clarors del cap-vespre.

D'aconteixement pot calificarse la exposició de cartells organizada en els salons del «Círcol Artístich de S. Lluch» pel soci del mateix en Lluís Plandima.

En aqueixa exposició hi ha representats els més nòtables cartellistas de la terra catalana y especialment dels grans mestres Hohenstein, Hassall y Privat Livemont.

Entre'ls catalans, que per cert n'hi han alguns que al costat dels estrangers no fan cap mal paper, s'hi troban las firmes d'en Felíu D'Lemus,

A. de Riquer, A. Utrillo, Ll. Labarta, Casas, Rusiñol, Gual y algún altre.

Pero el veritable *clou* de l'exposició està en la sala gran ahont s'hi troban aplegats els millors exemplars. Entre ells hi ha'l cartell anunciador de la *Exposició Pan-Americana* de Buffalo, vá sense firma y simbolisa las cascadas del Niágara, un altre de nort-americá també retolat *The mermaids*, tots dos de gran valentia en el dibuix.

En Mucha hi figura am varis cartells del teatre de la *Renaissance*, tots ells coneguts ja de nostre públich; també n'hi ha dos ó tres dels oratoris d'en Perossi publicats per la casa Ricordi de Milán.

Y aném als tres grans cartellistas pels quins se fá la festa, aquestos son l'inglés Hassall, del quin s'hi troban el *The Only Waye*, el *Colman's Mustard* y'l *Royal Coffee*, en tots s'hi nota una gran distinció y firmesa en el dibuix, una ben entesa aplicació en els colors, y cert humorisme molt particular dels inglesos y nort-americans.

El belga Privat-Livemont, quina manera de fer te bastanta semblansa am lo d'en Mucha, encar que'ns agrada molt més el primer, hi está bastant ben representat, seus son els els cartells de l' *Aygua de Colonia de Boldt*, el de la *Exposició de Bruselas*, el *Rajals*, el del *Bitter oriental* y altres, entre'ls que hi ha'ls coneguts anuncis del *Cacao Helm* y'l del *Cacao A. Drienen*; en tots hi resplandeixen las brillants qualitats del citat cartellista, en tots s'hi veu aquella elegant ornamentació, y aquellas bellas figuras de dona vestidas am complicadas indumentarias y ornadas am profusió de joyas, á la manera de las figuras bizantinas.

Y sobre tots hi ha l'italiá Hohenstein, aqueix cartellista que tot just fa un parell d'anys que s'ha donat á coneixe, al menys aquí á Barcelona, y ha conseguit posarse á l'alsada dels millors entre els millors; no hi ha dubte que es dels que dibuixa ab més fermesa, y sobre tot posseheix en grau superlatiu la qualitat d'evocar d'una manera magistral en els seus cartells els objectes anunciats, lo que fá que casi sense lleigenda n'hi hagi prou pera ferse ben bé cárrech de lo que s'anuncia.

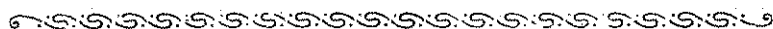
Entre sos millors cartells s'hi contan el de la *Tosca* en el que s'hi representa l'esgarrifosa escena final del tercer acte de l'obra d'en Sardou. La figura jascent del malvat Scarpio y la de la animosa Tosca, que li posa un Sant-Christ al pit després d'haverlo mort, totas dugas ressaltant sobre aquell fons vermell y groch, produheixen una impresió fonda é inesborrable. Si haguessim de seguir analisant els cartells que d'aqueix cartellista figuren en l'exposició que'ns ocupa, fora cosa de may acabar, puig que tots ells se fan notar per una ó altre qualitat, y en tots s'hi veu impresa la potent *grapa* (*passer le mot*) del artista que'ls ha creat.

No obstant hem de consignar els cartells de *Calderoni gioiellieri*, el de la *Exposició de cant*, el de l'ópera *iris*, el del *Tir de Monte-Carlo*, el del electricista *Cessare Urtis*, ver prodigi d'execució tipográfica, el *Bitter Campari*, etc., etc.

En aqueixos cartells, aixís com en els d'en Privat-Livemont, s'ha de remarcar la esmeradíssima execució y tiratje am que han sigut reproduhits.

D. Sugrañes.

Barcelona Novembre 1901.

ALS COMPANYS

Cantem, companys, que'l cant es complascent
y ofega la tristor malagradosa.
El cant es l'expressió del sentiment,
la veu mes ideal y mes hermosa.

Mes, no donem als ayres aquell cant
del aucell pres, ants femlo ben gegant:
que exali l'alé forta de la terra;
que vibri ab llibertat per las nacions
y passin sòta d'ell generacions,
sense que engendri dols ni crits de guerra!

Donem cants al Present, que corra buit.
Omplimlo generosos d'harmonía,

que prepte'ns donará l'anyorat fruit!
El Present, es la vida que fa vial...

Els nostres cants, serán cants d'alegría.
Y encara mes, companys, quan l'horitzó
s'enjoyi de claró,
sentintse en sas entranyas un nou día.

Quan sobre la nostra obra brilli'l sol,
aixecarém el vol
per la volta del mon illuminada.
May sota l'explendor de las estrellas,
perque glateixi'l cor las maravellas
d'aquella vera gloria somniada!

Plácit Vidal Rosich.

Barcelona.